

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____
din _____ 2018

Cu privire la aprobarea Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2019-2022 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia

În temeiul art. 27, art. 47, art. 57, art. 60 lit.a) din *Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova*, nr. 259/2004 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.364-370, art.624) și art. 140 lit.a) din *Codul Educației al Republicii Moldova*, nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324, art. 634), Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

1) Programul național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2019-2022, conform Anexei nr.1.

2) Planul de acțiuni privind implementarea Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2019-2022, conform Anexei nr.2.

2. Ministerele și alte autorități administrative centrale vor asigura, în limitele competenței și din contul mijloacelor aprobate prin legea bugetului de stat pe anul respectiv, precum și din alte surse prevăzute de legislația în vigoare, realizarea prevederilor Planului nominalizat și vor prezenta Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, semestrial, până la data de 15 a lunii următoare semestrului de raportare, informația de rigoare.

3. Ministerul Educației, Culturii și Cercetării va prezenta Guvernului anual, până la 30 martie, raportul de evaluare a realizării pe anul precedent a Planului de acțiuni privind implementarea Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2019-2022.

4. Prezenta Hotărîre intră în vigoare la 01 ianuarie 2019.

5. La data intrării în vigoare a prezentei Hotărîri, se abrogă:

1) Hotărîrea Guvernului nr.790 din 22 octombrie 2012 cu privire la Instituirea Oficiului Republicii Moldova pentru Știință și Tehnologie pe lângă Uniunea Europeană (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.222-227/852);

2) Hotărîrea Guvernului nr. 920/2014 cu privire la aprobarea Strategiei de cercetare-dezvoltare a Republicii Moldova până în 2020 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.386-396).

PRIM-MINISTRU

Pavel FILIP

Contrasemnează:

**Ministrul educației,
culturii și cercetării**

Monica BABUC

Proiect
Anexa nr. 1
la Hotărârea Guvernului nr. _____
din ____ 2018

**PROGRAMUL NAȚIONAL
ÎN DOMENIILE CERCETĂRII
ȘI INOVĂRII**
pentru anii 2019-2022

Chișinău 2018

I. Descrierea situației în domeniu și identificarea problemelor

1. A devenit axiomatic faptul că Cercetarea-Inovarea (C-I) reprezintă motorul creșterii economice moderne și generatorul de soluții pentru atenuarea provocărilor cu care se confruntă societatea. Gradul de dezvoltare al acestor domenii influențează direct competitivitatea economică a unei țări, cât și nivelul de reziliență al populației față de consecințele schimbărilor prin care trece umanitatea.

2. Un studiu realizat la solicitarea Comisiei Europene constată că, aproximativ două treimi din creșterea economică în Europa se datorează investițiilor în inovare¹. În ansamblu, rentabilitatea investițiilor publice în C-I este estimată la circa 20%, sporirea cu 10% a acestora rezultă într-o creștere cu 1.7% a productivității totale a factorilor de producție, fapt care determină un ritm mai înalt de creștere economică. Importanța rezultatelor tangibile și intangibile obținute de pe urma activităților de cercetare – inovare au determinat recunoașterea acestor domenii drept strategice de către majoritatea statelor europene.

3. În cazul Republicii Moldova, Strategia Națională de Dezvoltare „MOLDOVA 2020”, aprobată în 2012, statuează faptul că paradigma dezvoltării economice în perioada de implementare a Strategiei va presupune atragerea investițiilor, dezvoltarea industriilor exportatoare, *promovarea societății bazate pe cunoștințe, inclusiv prin fortificarea activităților de cercetare și de dezvoltare, inovare și transfer tehnologic orientate spre eficiență și competitivitate*. Totuși, în pofida acestui deziderat, realitatea ultimilor ani ne prezintă un sistem de cercetare-inovare insuficient finanțat și fragmentat, departe de a fi considerat unul strategic și relevant pentru sectorul real al economiei.

4. Ținând cont de importanța și relevanța rezultatelor activităților de cercetare-inovare în realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă în cele trei arii principale - economie, societate și mediu, DCI se va implica plenar în atingerea Țintelor ODD-urilor preluate de către Republica Moldova, conform Agendei 2030.

5. Deși Republica Moldova a devenit prima țară din cadrul Parteneriatului Estic care a obținut statutul de stat asociat la cel de-al Șaptelea Program-cadru al Uniunii Europene pentru cercetare, dezvoltare tehnologică și activități demonstrative (2007-2013) și, ulterior, la Programul-cadru al Uniunii Europene pentru cercetare și inovare (2014-2020) Orizont 2020, fapt ce a extins considerabil oportunitățile de accesibilitate pentru entitățile din țara noastră. Totodată, lipsa, în același timp, a investițiilor naționale în dezvoltarea capacităților organizațiilor din sfera cercetării și inovării de a accede pe picior de egalitate cu partenerii europeni în cadrul proiectelor și inițiativelor transnaționale (inclusiv lipsa de până acum a cofinanțării), dar și procedurile naționale rigide care au periclitat managementul proiectelor

¹<https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/0635b07f-07bb-11e7-8a35-01aa75ed71a1/language-en>

obținute, au diminuat impactul acestui rezultat important asupra evoluției sistemului național de C-I.

6. Analiza cheltuielilor pentru activitatea de C-I acoperite din bugetul național pentru anul 2017 arată că doar 3,7% din acestea au fost orientate spre investiții capitale (inclusiv procurarea echipamentului științific) restul 96,3% constituind cheltuielile curente. În cazul țării noastre, cheltuielile pentru cercetare și inovare per capita însumează aproximativ 6.6 Euro, de 80 de ori mai puțin decât media UE². În aceste condiții de finanțare e greu să concepem o traiectorie de dezvoltare accelerată a domeniului, sau raliere la obiectivele țintă europene de finanțare a cercetării-inovării³.

7. Prezentul Program național în domeniile cercetării și inovării (Program) pornește de la premisa că, cheltuielile pentru cercetare și inovare trebuie considerate a fi mai degrabă investiții naționale, decât cheltuieli bugetare.

8. Cariera în cercetare nu este în topul preferinței tinerilor. În anul 2017 numărul total al doctoranzilor a constituit 1622 persoane, cu circa 100 persoane mai puțin comparativ cu 2016. Vom menționa că numărul cercetătorilor raportat la un milion de locuitori e de 4.5 ori mai mic în Republica Moldova decât media europeană. Alte fenomene negative care influențează calitatea personalului antrenat în cercetare sunt emigrarea și creșterea mediei de vârstă (în 2017, circa 22% din cercetători au avut vârsta de 65 ani și peste)⁴. Vom menționa că, conform Clasamentului Indicelui Global al Competitivității 2017-2018, Republica Moldova se plasează pe poziția 133 (din 137 de țări analizate)⁵ în ceea ce privește capacitatea de a păstra talentele în țară și pe poziția 120 în ceea ce privește numărul disponibil de cercetători și ingineri.⁶

Fig. 1: Structura cercetătorilor pe grupe de vârstă, anul 2017⁷

² Date din raportul experților PSF/ <https://rio.jrc.ec.europa.eu/en/library/horizon-2020-policy-support-facility-peer-review-moldovan-research-and-innovation-system>

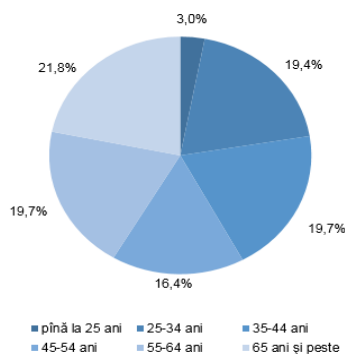
³ Pentru exemplificare am putea compara cele aprox. 23mln Euro alocate din bugetul public al RM activităților de C-I la nivel național cu volumul finanțării obținut în 2015 de Universitatea din Tartu (Estonia) pentru activitatea sa de cercetare – 23.2 mln Euro din cadrul programelor naționale și 26 mln Euro din diferite proiecte naționale și internaționale / https://www.ut.ee/sites/default/files/www_ut/ulikoolist/ut_annual_report_2015.pdf

⁴ Activitatea de cercetare-dezvoltare în anul 2017/ <http://www.statistica.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=5973>

⁵ Country capacity to retain talent / <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index-2017-2018/competitiveness-rankings/#series=EOSQ399>

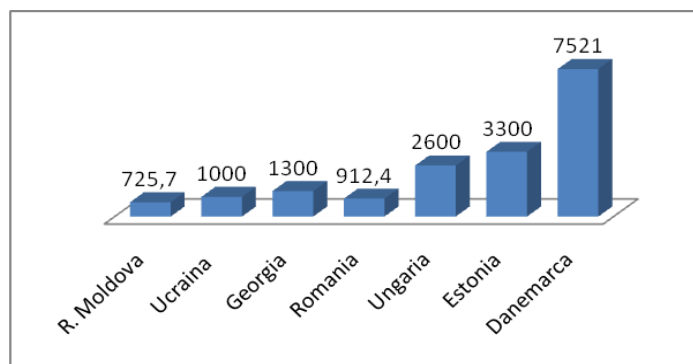
⁶ Availability of scientists and engineers / <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index-2017-2018/competitiveness-rankings/#series=EOSQ133>

⁷ Activitatea de cercetare-dezvoltare în anul 2017/ <http://www.statistica.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=5973>

9. O vulnerabilitate menționată în mod constant în contextul relevanței activităților științifice ține de conexiunea slabă dintre comunitatea științifică și mediul de afaceri. Lipsa dialogului dintre reprezentanții celor două sfere are drept rezultat nu doar gradul redus de implementare în practică a rezultatelor cercetării, dar și nivelul scăzut de absorbție a noilor tehnologii (inclusiv din exterior) de către mediul de afaceri. Vom menționa că, conform datelor studiului BNS - *Activitatea de inovare a întreprinderilor în Republica Moldova în anii 2015-2016*, în cadrul activității de cooperare privind inovarea de produse și procese, doar 13% din întreprinderile inovatoare au indicat universitățile și instituțiile de cercetare drept parteneri de cooperare, 28% au indicat ca parteneri de cooperare furnizorii de echipamente, materiale, componente sau software, 26% - alte întreprinderi, iar 25% - clienții sau cumpărătorii.

Fig. 2 Număr de cercetători (normă întreagă) raportat la un milion de populație⁸ (2016)

10. În anul 2016, sistemul de cercetare-inovare din Republica Moldova a fost supus evaluării prin antrenarea unui grup de experți internaționali, în cadrul Facilității de Suport a Politicilor (H2020 Policy Support Facility),⁹ fiind formulate în rezultat șapte mesaje politice, fundamentate de douăzeci și patru de recomandări detaliate. Acestea se referă în mare parte la propuneri de consolidare a sistemului de cercetare și inovare din RM prin abordarea unui set de deficiențe structurale și prin amplificarea punctelor forte existente. În rezultatul recomandărilor, Guvernul RM a transmis prerogativa elaborării politicilor publice în domeniul cercetării și inovării Ministerului Educației, Culturii și Cercetării (MECC),

⁸ Date UNESCO Institute of Statistics/ <https://www.tellmaps.com/uis/rd/#!/tellmap/187250920>

⁹ https://www.zsi.at/object/publication/4213/attach/Moldova-PSF_PR-KIAX16004ENNOP.pdf

instituiind, totodată, Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare, drept instituție responsabilă pentru administrarea bugetului aprobat pentru finanțarea proiectelor de C-I.

11. Prezentul Program își propune să implementeze un set complex de acțiuni menit să soluționeze deficiențele identificate și să asigure condițiile necesare pentru sporirea eficienței, relevanței și competitivității internaționale a sistemului de C-I din RM. De asemenea, vine cu o viziune integratoare asupra cercetării – inovării, depășind astfel fragmentarea creată prin existența a două Strategii sectoriale, *Strategia de Cercetare-Dezvoltare a Republicii Moldova până în 2020*, aprobată prin HG. nr. 920 din 07.11.2014 și *Strategia Inovațională a Republicii Moldova pentru perioada 2013-2020 „Inovații pentru Competitivitate”*, aprobată prin HG. nr. 952 din 27.11.2013.

12. În contextul dezideratului de a spori impactul rezultatelor activității de cercetare-inovare asupra mediului de afaceri și societății în ansamblu, Programul își propune preluarea și transpunerea principiilor *specializării inteligente*¹⁰.

13. În vederea asigurării respectării accesului deschis la rezultatele științifice, o atenție deosebită va fi acordată în cadrul programului viziunii de știință deschisă cu elaborarea obiectivelor care să asigure aplicarea la nivel național a acestui deziderat.

14. Totodată, elaborarea PNCI corespunde prevederilor Codului cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259 din 15.07.2004 cu modificările ulterioare. În același timp, acțiunile PNCI sunt congruente cu activitățile prevăzute în Foaia de Parcurs pentru Integrarea Republicii Moldova în Spațiul European de Cercetare 2019-2021, asigurând consolidarea capacităților necesare sistemului de cercetare-inovare pentru a explora oportunitățile care rezidă din statutul de țară asociată la programele cadru a UE de cercetare-inovare.

Identificarea problemelor

15. Sistemul de Cercetare-Inovare din RM se confruntă cu un șir de *vulnerabilități* ce-i limitează funcționalitatea și relevanța, cele mai importante fiind:

- ✓ Rolul modest atribuit activităților de cercetare – inovare în cadrul sistemului de politici publice;
- ✓ Finanțarea insuficientă a sistemului de C-I, valoare redusă atribuită C-I în cadrul politicilor guvernamentale și programelor sectoriale;

¹⁰Strategii de Cercetare și Inovare pentru Specializare Inteligentă stabilesc priorități identificate într-un mod participativ, în scopul de a crea un avantaj competitiv prin dezvoltarea punctelor tari proprii cercetării și inovării și prin corelarea acestora cu nevoile mediului de afaceri în vederea abordării coerente a oportunităților emergente și a evoluțiilor pieței, evitând suprapunerea și fragmentarea eforturilor (<http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/home>)

- ✓ Eficiența scăzută a activităților de cercetare-inovare și implementarea sporadică a rezultatelor cercetării;
- ✓ Numărul insuficient de cercetători și prezența în proporție mică a tinerilor;
- ✓ Baza materială învechită și infrastructura de cercetare neconectată la nivel internațional;
- ✓ Lipsa convergenței dintre prioritățile activităților de cercetare-inovare din sectorul public și necesitățile socio-economice ale țării;
- ✓ Vizibilitatea redusă a C-I la nivelul societății, dar și a rezultatelor cercetărilor științifice naționale la nivel internațional;
- ✓ Participarea relativ modestă în cadrul proiectelor și inițiativelor internaționale.

Direcțiile prioritare în domeniile cercetării și inovării

16. PNCI susține direcțiile strategice ale activității din sfera științei și inovării, care corespund priorităților de politici sectoriale pe termen mediu, elaborate de Guvern și prevăd racordarea cercetării și inovării la necesitățile de dezvoltare socioeconomică a țării. Totodată, o altă prioritate inherentă a Guvernului este susținerea participării tinerilor cercetători în cadrul programelor tematice ale Uniunii Europene¹¹.

Direcțiile strategice ale activității din sfera științei și inovării sunt direcțiile care corespund atribuțiilor generale ale statului și necesită o susținere substanțială din partea acestuia:

1. Materiale, tehnologii și produse inovative și necesită o susținere substanțială din partea acestuia

2. Eficientă energetică și valorificare a surselor regenerabile de energie

3. Sănătate și biomedicină

4. Biotehnologie

5. Patrimoniu național și dezvoltare a societății¹²

Cercetarea fundamentală este considerată activitate transversală și este prioritară pentru orice domeniu.

Un deziderat al politicilor contemporane din domeniile cercetării și inovării este reorientarea acestora către acele activități de cercetare și inovare, care oferă rezultate cu relevanță economică. În acest context, specializarea inteligentă se referă la o nouă generație de politici în materie de cercetare și inovare care merg dincolo de investițiile în cercetare și dezvoltare și de consolidarea capacității generale de inovare.

¹¹ Hotărârea Guvernului nr. 350 din 18.04.2018 cu privire la aprobarea priorităților de politici sectoriale pe termen mediu (2019-2021)

¹² Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova Nr. 150 din 14.06.2013 cu privire la aprobarea direcțiilor strategice ale activității din sfera științei și inovării pentru anii 2013–2020

Direcțiile prioritare de specializare inteligentă, care corespund în mare parte direcțiilor strategice aprobate anterior, sunt direcțiile în care se anticipează interes mai mare al investițiilor în cercetarea științifică din partea industriei:

1. Agricultură și prelucrarea produselor alimentare
2. Textile, îmbrăcăminte, încălțăminte și articole din piele
3. Tehnologia informației și a comunicațiilor
4. Energie regenerabilă

Principalele direcții de acțiune sunt orientate către dezvoltarea de proiecte inițiate de sectorul privat, centre de competență, infrastructură de cercetare și inovare (incubatoare de afaceri, centre de transfer tehnologic etc.), programe de doctorat și postdoctorat în domenii prioritare, performantă și concentrare organizațională.

17. Noutatea care se propune în acest document de politici, în vederea asigurării unui proces eficient de finanțare, constă în determinarea unor direcții de finanțare care corespund domeniilor prioritate din domeniile cercetării și inovării.¹³

Direcții de finanțare în cadrul Programului Național în Domeniile C-I sunt:

Direcția 1: Resurse umane. Trebuie întreprinse cu prioritate acțiuni concrete și asigurată finanțarea în acest sens, pentru creșterea numărului de cercetători, îmbunătățirea performanțelor acestora și creșterea atractivității carierei în cercetare.

Direcția 2: Finanțarea instituțională cu elemente de performanță - pentru menținerea și dezvoltarea infrastructurii publice din domeniile cercetării și inovării.

Direcția 3: Cooperare europeană și internațională - pentru circulația cunoștințelor și ideilor, prin participare la programe și instituții internaționale de cercetare;

Direcția 4: Creșterea competitivității economiei moldovenești prin cercetare, dezvoltare și inovare – prin implementarea specializării inteligente, proiectelor de cercetări aplicative și colaborative în domeniile cercetării, inovării și transferului tehnologic.

Direcția 5: Parteneriate în domeniile prioritare, prin crearea condițiilor pentru o mai bună colaborare între diferitele entități de CDI, stimulând cooperarea dintre institutele de cercetare și universități, stimulând cercetarea interdisciplinară, fiind oferită posibilitatea de implicare a mediului privat, pentru a oferi soluții la probleme identificate în cadrul direcțiilor strategice.

¹³ *Mapping of economic, innovative and scientific potential in the Republic of Moldova*
[/http://sirislabs.com/lab/ris3/moldova/data/Moldova%20RIS3%20networks%20-%20Additional%20information.pdf](http://sirislabs.com/lab/ris3/moldova/data/Moldova%20RIS3%20networks%20-%20Additional%20information.pdf)

II. Scopul, obiectivele generale și specifice ale Programului

Prezentul Program are drept scop sporirea eficienței sistemului național de cercetare-inovare și asigurarea condițiilor optime pentru generarea de noi cunoștințe obținute în baza cercetărilor aplicative și fundamentale și aplicarea acestora în vederea sporirii competitivității economiei naționale și a nivelului general de bunăstare.

Până în anul 2022, sistemul național de C-I va deveni unul eficient și competitiv, recunoscut drept sursă de prosperitate, generând cunoștințele necesare pentru formarea unui capital uman de o calificare înaltă, oferind soluții la problemele cu care se confruntă societatea și bucurându-se de recunoaștere internațională.

Activitățile de cercetare - inovare se vor realiza, în perioada 2019-2020, în baza direcțiilor strategice ale activității din sfera științei și inovării adoptate prin Hotărârea Parlamentului nr. 150 din 14.06.2013. În aceeași perioadă, printr-un vast exercițiu participativ și în baza evidențelor colectate, vor fi identificate noile priorități naționale de cercetare-inovare pentru anii 2021-2027 (perioadă ce corespunde și ciclului de viață al noului program cadru european Orizont Europa).

În vederea atingerii scopului enunțat, Programul își propune următoarele obiective generale și specifice:

Obiectiv general I: Îmbunătățirea guvernantei și sporirea eficienței sistemului de C-I

Pe parcursul perioadei de implementare a Programului, vor fi realizate un șir de măsuri menite să eficientizeze procesele care au loc în cadrul sistemului de cercetare-inovare, sporind transparența acestuia, impactul social și relevanța economică. Optimizarea procedurilor, precum și evitarea solicitărilor repetate de informație prin intermediul unui transfer automat de date, va permite ca cercetătorii să se dedice plener activităților de creație. Totodată, se va pune accentul pe analiza datelor colectate pentru a fundamenta procesele de elaborare a politicilor publice în acest domeniu. Elaborarea noilor propuneri și instrumente de politici sectoriale va fi însoțită de evaluarea ex-ante a impactului acestora.

Obiectiv specific 1.1 Asigurarea unui sistem de C-I eficient, performant, predictibil, administrat în baza evidențelor și sustenabil din punct de vedere financiar

Obiectiv specific 1.2 Asigurarea managementului concursului de proiecte din domeniile cercetării și inovării

Obiectiv specific 1.3 Identificarea nișelor de specializare inteligentă a Republicii Moldova pentru promovarea cercetării bazate pe excelență în domenii strategice cu relevanță și impact asupra economiei și societății

Obiectiv specific 1.4 Îmbunătățirea mecanismului de finanțare a proiectelor de C-I prin introducerea finanțării bazate pe performanță

Obiectiv specific 1.5 Sporirea numărului de proiecte implementate de grupuri de cercetători din institute de cercetare și universități

Obiectivul general II: Potențialul uman competitiv antrenat în C-I din sectorul public și cel privat

Calitatea capitalului uman antrenat în procesul de cercetare reprezintă în mare parte reușita acestuia. Sistemul autohton de cercetare-inovare are nevoie stringentă de acțiuni pentru a îmbunătăți condițiile de muncă și remunerarea bazată pe performanță a cercetătorilor, dar și pentru a motiva tinerii să accedă în carieră științifică, în special în domeniile relevante nișelor de specializare inteligentă a RM.

Obiectiv specific 2.1 Creșterea ponderii tinerilor în numărul total de cercetători

Obiectiv specific 2.2 Stimularea mobilității cercetătorilor între mediul public și cel privat

Obiectiv specific 2.3 Dezvoltarea colaborării cu reprezentanții diasporei științifice

Obiectiv general III: Infrastructură corespunzătoare standardelor internaționale și deschisă utilizatorilor din mediul de afaceri

Investițiile actuale în dezvoltarea infrastructurii de cercetare sunt net inferioare necesităților. Totodată, dezvoltarea acesteia de comun cu mediul privat va reduce din presiunea asupra bugetului public național și va servi drept garanție a utilizării acesteia, inclusiv în procesul de transfer tehnologic.

Obiectiv specific 3.1 Elaborarea unei viziuni pe termen scurt și mediu de dezvoltare a infrastructurii naționale de cercetare

Obiectiv specific 3.2 Crearea clusterelor în domeniile cercetării, inovării și transferului tehnologic

Obiectiv specific 3.3 Conectarea infrastructurii de cercetare din RM la infrastructurile paneuropene

Obiectivul general IV: C-I pentru necesitățile socio-economice

Scopul mecanismelor de suport a colaborării știință – business a evoluat de-a lungul timpului, de la obiectivele "transferului tehnologic" spre obiectivele "transferului de cunoștințe". Acest lucru a avut un efect asupra elaborării politicilor de sprijinire a colaborării - trecând de la instrumente pe termen scurt, orientate pe proiecte la platforme (sau alte forme instituționale) pe termen lung

pentru acțiuni de colaborare. Obiectivele Programului vor tinde către crearea de platforme de inovare colaborative, organizate în jurul infrastructurilor de cercetare și a celor de inovare.

De asemenea, programele de suport a activităților inovatoare nu se vor limita exclusiv la inovațiile tehnologice, incluzându-le și pe cele sociale.

Obiectiv specific 4.1 Dezvoltarea instrumentelor pentru transferul cunoștințelor și rezultatelor științifice către potențialii utilizatori

Obiectiv specific 4.2 Fortificarea infrastructurii-suport pentru activitățile de transfer tehnologic și a celor inovatoare

Obiectiv specific 4.3 Stimularea activităților de C-I în cadrul sectorului privat

Obiectiv general V: Politică coerentă de cooperare europeană și internațională

Participarea în cadrul activităților de colaborare internațională reprezintă nu doar o oportunitate de dezvoltare a capacităților proprii, prin obținerea surselor adiționale de finanțare și acces la cunoștințe noi și infrastructură de cercetare performantă, dar și o modalitate de recunoaștere a potențialului științific autohton.

Obiectiv specific 5.1 Valorificarea plenară a oportunităților ce rezidă din statutul de țară asociată la H2020

Obiectiv specific 5.2 Sporirea complementarității dintre programele naționale și programele cadru ale UE

Obiectiv specific 5.3 Pregătirea procesului de asociere la programul comunitar Horizon Europe

Obiectiv specific 5.4. Dezvoltarea colaborării tehnico-științifice bi- și multilaterale în domenii de interes reciproc

III. Acțiunile ce urmează a fi întreprinse

În vederea realizării obiectivelor generale și celor specifice, sunt propuse spre realizare următoarele acțiuni:

Obiectiv general I: Îmbunătățirea guvernantei și sporirea eficienței sistemului de C-I

Obiectiv specific 1.1 Asigurarea unui sistem de C-I eficient, performant, predictibil, administrat în baza evidențelor și sustenabil din punct de vedere financiar:

1.1.1 Elaborarea propunerilor de proiecte de cercetare conform direcțiilor strategice și a priorităților pe termen mediu aprobate de Guvern

1.1.2 Elaborarea și aprobarea metodologiei de finanțare instituțională

1.1.3 Elaborarea și aprobarea metodologiei de finanțare a proiectelor

1.1.4 Realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD) prin proiecte de cercetare

Obiectiv specific 1.2 Asigurarea managementului concursului de proiecte din domeniile C-I:

1.2.1 Lansarea apelurilor de proiecte de cercetare pentru o perioadă de 3 ani

1.2.2 Realizarea instruirilor privind managementul proiectelor, inclusiv internaționale de cercetare pentru părțile interesate

1.2.3 Evaluarea propunerilor de proiecte de cercetare

1.2.4 Evaluarea proiectelor de cercetare la toate fazele de implementare a acestora (ex-ante, intermediară și ex-post a rezultatelor)

1.2.5 Întocmirea rapoartelor de implementare a proiectelor de cercetare

1.2.6 Realizarea proiectelor de cercetare conform necesităților fondatorului

Obiectiv specific 1.3 Identificarea nișelor de specializare inteligentă a Republicii Moldova pentru promovarea cercetării bazate pe excelență în domenii strategice cu relevanță și impact asupra economiei și societății:

1.3.1 Desfășurarea exercițiului de Descoperire Antreprenorială

1.3.2 Aprobarea direcțiilor strategice ale activității în sfera cercetării și inovării pentru anii 2021-2027 în corespundere cu nișele de specializare identificate

1.3.3 Identificarea domeniilor necesare pentru crearea unor noi centre de cercetare

Obiectiv specific 1.4 Îmbunătățirea mecanismului de finanțare a proiectelor de C-I prin introducerea finanțării bazate pe performanță:

1.4.1 Elaborarea unei noi metodologii de evaluare a organizațiilor din sfera științei și inovării

1.4.2 Evaluarea națională/internațională a școlilor doctorale

Obiectiv specific 1.5 Sporirea numărului de proiecte implementate de grupuri de cercetători din institute de cercetare și universități:

1.5.1 Lansarea cercetării colaborative între universități și institute de cercetare

1.5.2 Organizarea evenimentelor științifice cu participarea universităților și institutelor de cercetare

1.5.3 Sporirea nr organizațiilor de drept public din domeniile C-I deținătoare a logo-ului de "Excelență în cercetare" (EURAXESS)

1.5.4 Adoptarea Strategiei de resurse umane pentru Cercetători

Obiectiv general II: Potențialul uman competitiv antrenat în C-I din sectorul public și cel privat

Obiectiv specific 2.1 Sporirea atractivității carierei în cercetare:

2.1.1 Introducerea opțională în programul studiilor doctorale a disciplinei ”Antreprenoriatul inovativ și drepturi de proprietate intelectuală”

2.1.2 Programul de proiecte pentru tinerii cercetători finanțat de la bugetul de stat

2.1.3 Lansarea programului STEP IN – program de stagii și mentoring în cadrul laboratoarelor de cercetare pentru elevi și studenți

Obiectiv specific 2.2 Stimularea mobilității cercetătorilor între mediul public și cel privat:

2.2.1 Elaborarea conceptului de doctorat industrial împreună cu mediul de afaceri

2.2.2 Cofinanțarea studiilor de doctorat industrial organizate în comun cu mediul de afaceri

Obiectiv specific 2.3 Dezvoltarea colaborării cu reprezentanții diasporei științifice:

2.3.1 Cooptarea reprezentanților diasporei științifice în activitățile din domeniile C-I și în mecanismele de suport

2.3.2 Relansarea programului de granturi pentru mobilitate de scurtă durată destinate membrilor diasporei științifice

Obiectiv general III: Infrastructură corespunzătoare standardelor internaționale și deschisă utilizatorilor din mediul de afaceri

Obiectiv specific 3.1 Elaborarea unei viziuni pe termen scurt și mediu de dezvoltare a infrastructurii naționale de cercetare:

Inventarierea infrastructurii naționale de cercetare a organizațiilor de drept public din domeniile C-I

Asigurarea accesului la infrastructura de cercetare de către organizațiile de drept public din domeniile C-I

Obiectiv specific 3.2 Crearea clusterelor în domeniile cercetării, inovării și transferului tehnologic:

3.2.1 Sporirea numărului de Clustere în domeniile cercetării, inovării și transferului tehnologic

3.2.2 Organizarea proiectelor comune în cadrul domeniilor cercetării, inovării și transferului tehnologic

Obiectiv specific 3.3 Conectarea infrastructurii de cercetare din RM la infrastructurile paneuropene:

3.3.1 Continuarea programului de conectare a centrelor și laboratoarelor de cercetare din RM la infrastructurile paneuropene incluse în ESFRI (European Strategy Forum on Research Infrastructures)/FSEIC (Forumul strategic european privind infrastructurile de cercetare)

3.3.2 Dezvoltarea colaborării cu consorțiile marilor infrastructuri din regiune (ELI NP, DANUBIUS, CERIC-ERIC, etc.)

Obiectiv general IV: C-I pentru necesitățile socio-economice

Obiectiv specific 4.1 Dezvoltarea instrumentelor pentru transferul cunoștințelor și rezultatelor științifice către potențialii utilizatori:

4.1.1 Lansarea unui program de finanțare a proiectelor colaborative aplicative dintre comunitatea științifică și mediul de afaceri, în baza priorităților de specializare inteligentă

4.1.2 Elaborarea cadrului normativ pentru introducerea Voucher-elor inovaționale

4.1.3 Lansarea concursului Voucher-elor inovaționale

4.1.4 Lansarea unui program-suport pentru inițierea de către cercetători a start-up-urilor inovaționale și spin-off-urilor

Obiectiv specific 4.2 Fortificarea infrastructurii-suport pentru activitățile de transfer tehnologic și a celor inovaționale:

4.2.1 Elaborarea de metodologii standard în cadrul organizațiilor din sfera științei și inovării privind valorificarea protecției proprietății intelectuale, transferul tehnologic/transferul de cunoștințe și crearea spin-off-urilor

4.2.2 Consolidarea capacităților pentru valorificarea drepturilor de proprietate intelectuală în cadrul organizațiilor din sfera C-I

4.2.3 Dezvoltarea capacităților persoanelor/oficiilor responsabile de transfer tehnologic din cadrul organizațiilor din sfera C-I

4.2.4 Stimularea activității parcurilor tehnico-științifice și incubatoarelor de inovare

Obiectiv specific 4.3 Stimularea activităților de C-I în cadrul sectorului privat:

4.3.1 Diseminarea în rândul IMM-urilor a oportunităților ce rezidă din Programul Cadru al UE Orizont 2020 și viitorului Program Cadru Orizont Europa

4.3.2 Susținerea participării în programele europene de antreprenoriat inovațional (Erasmus pentru tinerii antreprenori, comunitățile de cunoaștere și inovare (KICs) ale Institutului European de Tehnologie etc)

Obiectiv specific 4.4 Consolidarea percepției publice privind rolul C-I în atenuarea provocărilor societale și generare de prosperitate:

4.4.1 Organizarea programelor de găzduire a elevilor, studenților și cadrelor didactice cu ocazia zilelor ușilor deschise și sărbătorilor tematice (Ziua Mondială a Științei, Ziua internațională a femeilor în știință, Noaptea cercetătorilor, etc.);

4.4.2 Amplificarea interacțiunii cu mijloacele mass media și principalii formatori de opinie din mediul on-line

4.4.3 Menținerea dialogului cu reprezentanții societății civile

Obiectiv general V: Politică coerentă de cooperare europeană și internațională

Obiectiv specific 5.1 Valorificarea plenară a oportunităților ce rezidă din statutul de țară asociată la Orizont 2020:

5.1.1 Evaluarea permanentă a rezultatelor participării la apelurile Orizont 2020 și publicarea acestor date pe pagina web

5.1.2 Participarea activă la ședințele comitetelor de program și organelor consultative ale Spațiului European de Cercetare

5.1.3 Consolidarea capacităților rețelei Naționale a Punctelor Naționale de Contact

5.1.4 Organizarea campaniilor de diseminare privind apelurile de proiecte deschise și oferirea asistentei în procesul de aplicare

5.1.5 Implementarea programelor suport (BONUS European, mobilitate) în vederea stimulării participării la programele cadru ale UE

5.1.6 Promovarea vizibilității rețelelor europene de cercetare și inovare și a beneficiilor acestora (prin cartografiere, evenimente, difuzarea informațiilor etc.) cu implicarea utilizatorilor finali

5.1.7 Obținerea calității de stat membru în cadrul COST

5.1.8 Obținerea calității de stat membru în cadrul EUREKA

5.1. 9 Organizarea de către membrii rețelei Punctelor Naționale de Contact a zilelor de informare pe subiecte ce țin de obținerea și administrarea granturilor europene, inclusiv cu implicarea PNC din țările membre UE și alte state asociate

Obiectiv specific 5.2 Sporirea complementarității dintre programele naționale și programele cadru ale UE:

5.2.1 Creșterea participării la Inițiativele de Programare Comună (JPIs), în special în domeniile care corespund priorităților naționale de specializare inteligentă

5.2.2 Armonizarea normelor de finanțare națională la standardele UE pentru a facilita participarea cercetătorilor naționali la rețelele europene

Obiectiv specific 5.3 Pregătirea procesului de asociere la programul comunitar Orizont Europa:

5.3.1 Armonizarea procedurilor naționale financiar-administrative la cele internaționale

5.3.2 Evaluarea ex post a participării entităților din RM în cadrul programului Orizont 2020

5.3.3 Elaborarea planului de acțiuni privind diseminarea apelurilor programului Orizont Europa

5.3.4 Restabilirea activității Oficiului RM pentru Știință și Tehnologie pe lângă UE (MOST)

Obiectiv specific 5.4 Dezvoltarea colaborării tehnico-științifice bi- și multilaterale în domenii de interes reciproc:

5.4.1 Lansarea programelor bilaterale de granturi

5.4.2 Colaborarea în cadrul formatului oferit de Strategia UE pentru regiunea Dunării

5.4.3 Obținerea calității de stat membru la IGGEB

5.4.4. Dezvoltarea parteneriatelor tehnico-științifice bilaterale

IV. Estimarea generală a costurilor

Finanțarea activităților prevăzute în cadrul prezentului Program se va efectua din contul și în limitele mijloacelor aprobate anual în bugetul public național, precum și din alte surse financiare, conform legislației în vigoare. Estimarea generală a costurilor pentru implementarea prezentului Program a fost efectuată în baza priorităților și activităților identificate și formulate în Planul de acțiuni privind implementarea Programului național în domeniile Cercetării și Inovării pentru anii 2019-2022.

Pentru realizarea obiectivelor Programului, MECC va asigura planificarea resurselor financiare în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu și în proiectul legii bugetului de stat pentru anii 2019-2022 și va întreprinde măsuri pentru a direcționa donatorilor spre domeniile neacoperite financiar din bugetul public național.

V. Rezultatele scontate

1. Sporirea eficienței activităților de C –I
2. Creșterea volumului finanțării publice acordate C-I
3. Creșterea volumului de investiții private în activități de C-I
4. Sporirea gradului de implementare a rezultatelor cercetărilor științifice
5. Sistem de avansare în cariera de cercetare în baza performanței
6. Proporția tinerilor în rândul cercetătorilor în continuă creștere
7. Infrastructură de cercetare reînnoită și conectată internațional
8. Domeniile C-I incluse în cadrul politicilor guvernamentale și programelor sectoriale drept resursă pentru creștere și dezvoltare
9. Sporirea vizibilității și a gradului de încredere a societății și mediului de afaceri în potențialul științific și inovațional autohton
10. Rețea de centre de excelență funcțională, cu impact asupra antreprenoriatului inovațional și recunoscută internațional
11. Creșterea numărului de proiecte internaționale cu participarea entităților din Republica Moldova

VI. Indicatori de progres și performanță

Tabel de monitorizare

	Obiective generale	Responsabili	Termeni de realizare	Indicatori de monitorizare
1.	Îmbunătățirea guvernancei și sporirea eficienței sistemului de C-I	MECC ANCD ANACEC Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	2019-2022	Metodologia de finanțare instituțională elaborată și aprobată; Metodologia de finanțare a proiectelor elaborată și aprobată; Apeluri de proiecte de cercetare lansate; Rapoarte de evaluare a proiectelor de cercetare plasate pe site-ul ANCD; Seminare în cadrul exercițiului de descoperire

				antreprenorială organizate; Nișele de specializare inteligentă identificate; Direcții strategice ale activității în sfera cercetării și inovării pentru anii 2021-2027 în corespundere cu nișele de specializare identificate și aprobate; Centre de cercetare create; Metodologia de evaluare a organizațiilor din sfera științei și inovării elaborată și aprobată.
2.	Potențialul uman competitiv antrenat în C-I din sectorul public și cel privat	MECC ANCD BRD Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	2019-2022	Numărul de proiecte pentru tineri finanțate; Conceptul doctoratului industrial elaborat; Program STEP IN elaborat și lansat; Numărul de beneficiari ai programului STEP IN; Conceptul doctoratului industrial elaborat; Numărul de doctoranzi beneficiari; Numărul de activități desfășurate în comun cu diaspora științifică.
3.	Infrastructură corespunzătoare standardelor internaționale și deschisă utilizatorilor din mediul de afaceri	MECC MEI ODIMM Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	2019-2022	Raport privind inventarierea infrastructurii naționale de cercetare a organizațiilor de drept public din domeniul de cercetare și inovare elaborat; Regulamente instituționale privind accesul la infrastructura de cercetare elaborate și aprobate; Numărul de Clustere nou create în domeniile cercetării, inovării și transferului tehnologic; Numărul de organizații din sfera C-I cu parteneriate

				încheiate cu infrastructuri incluse in ESFRI.
4.	C-I pentru necesitățile socio-economice	MECC ANCD MEI ODIMM Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	2019-2022	Program de finanțare a proiectelor colaborative aplicative dintre comunitatea științifică și mediul de afaceri, în baza priorităților de specializare inteligentă lansate; Cadrul normativ pentru introducerea Voucher-elor inovaționale elaborat și aprobat; Concursul Voucher-elor inovaționale lansat; Program-suport pentru inițierea de către cercetători a start-up-urilor inovaționale și spin-off-urilor lansat; Metodologia standard privind valorificarea protecției proprietății intelectuale, transferul tehnologic/transferul de cunoștințe și creare a spin-off-urilor elaborată; Planuri de acțiuni instituționale elaborate; Numărul de entități din RM participante la programele europene de antreprenariat inovațional; Numărul activităților de popularizare a rezultatelor cercetărilor științifice și transferului tehnologic.
5.	Politică coerentă de cooperare europeană și internațională	MECC ANCD NCP Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	2019-2022	Date publicate urmare a evaluării rezultatelor participării la apelurile Orizont 2020; Numărul de participări la ședințele comitetelor de program și organelor consultative ale Spațiului European de Cercetare;

				Numărul de campanii de diseminare privind apelurile de proiecte deschise; Acorduri de asociere a calității de stat membru în cadrul COST și EUREKA încheiate; Cadru normativ privind armonizarea procedurilor naționale financiar-administrative la cele internaționale modificat; Planul de acțiuni privind diseminarea apelurilor programului Orizont Europa elaborat; Oficiul MOST funcțional; Programe bi- și multilaterale din sfera științei și inovării lansate.
--	--	--	--	--

VII. Procedurile de raportare și evaluare

Programul va fi implementat în baza Planului de acțiuni pentru implementarea Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2019-2022. Activitățile de monitorizare vor include următoarele componente:

- a) monitorizarea procesului de implementare a măsurilor prevăzute în Planul de acțiuni în baza indicatorilor Programului (de proces, de rezultat, de impact);
- b) caracterul executării (anual, permanent);
- c) efectele implementării (de sistem, economice, sociale etc.);
- d) implicarea responsabililor în executarea măsurilor prevăzute;
- e) cheltuielile financiare utilizate;
- f) termenele de implementare.

Activitatea de evaluare a prezentului Program va avea un caracter sistematic, fiind desfășurată pe toată perioada de implementare și include elaborarea, în baza indicatorilor de progres, a rapoartelor privind implementarea acestuia.

Autoritățile responsabile de realizarea acțiunilor stabilite în Planul de acțiuni vor monitoriza permanent/semestrial/anual gradul de implementare a măsurilor, în baza competenței

funcționale, și vor raporta Ministerului Educației, Culturii și Cercetării despre rezultatele obținute. Rapoartele perfectate vor avea un caracter analitic, fundamentate prin date statistice, conform indicatorilor de progres, precum și informații privind gradul de realizare a acțiunilor stabilite pentru anul de raportare, provocări care au împiedicat realizarea acțiunilor și propuneri de redresare pentru anii succesivi.

În ultimul trimestru al anului 2020 va fi elaborat **raportul intermediar de evaluare**, care va sta la baza unor eventuale propuneri de ajustare a acțiunilor incluse în Program pentru perioada următoare.

IX. Lista abrevierilor:

C-I – Cercetare -Inovare

UE – Uniunea Europeană

RM- Republica Moldova

MECC - Ministerul Educației culturii și cercetării

MEI – Ministerul Economiei și infrastructurii

MSMPS- Ministerul Sănătății Muncii și protecției Sociale

MADRM – Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului

MF – Ministerul Finanțelor

ANCD – Agenția Națională de Cercetare și Dezvoltare

ANACEC - Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educației și Cercetare

AGEPI – Agenția de Stat pentru proprietate Intelectuală

BNS – Biroul Național de Statistică

AȘM – Academia de Știință

DCI – Domeniile cercetării și inovării

ODD – Obiective de dezvoltare durabilă

PNCI – Program național în domeniile cercetării și inovării

EURAXESS – platforma Comisiei Europene pentru cercetare

ESFRI - Forumul strategic european privind infrastructurile de cercetare

ELI NP - Infrastructura Extreme Light Infrastructure - Nuclear Physics

DANUBIUS – Infrastructura DANUBIUS

CERIC-ERIC – Infrastructura de cercetare CERIC-ERIC

IMM – Întreprinderi mici și mijlocii

JPI - Inițiativele de programe comună

EUREKA - Platformă pentru cooperarea internațională în domeniile cercetării, dezvoltării și inovării

PNC – puncte naționale de contact

MOST - Oficiului pentru Știință și Tehnologie pe lângă Uniunea Europeană

COST – Cooperare Europeană în domeniul științei și tehnologiei

IGGEB - International Centre For Genetic Engineering and Biotechnology

PLANUL DE ACȚIUNI

pentru implementarea Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2019 - 2022

I. Obiectiv general: Îmbunătățirea guvernanței și sporirea eficienței sistemului de C-I									
Nr. crt.	Obiective specifice	Termen de realizare	Responsabili	Parteneri	Indicatori	Estimarea costurilor, mii lei			
	Acțiuni					2019	2020	2021	2022
1.1	Asigurarea unui sistem de C-I eficient, performant, predictibil, administrat în baza evidențelor și sustenabil din punct de vedere financiar								
1.1.1	Elaborarea propunerilor de proiecte de cercetare conform direcțiilor strategice și a priorităților pe termen mediu aprobate de Guvern	2019-2022	Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	Academia de Științe din Moldova ANCD MECC MSMPS MADRM	Propuneri elaborate și prezentate la ANCD	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate
1.1.2	Elaborarea și aprobarea metodologiei de finanțare instituțională	2019	MECC		Metodologia elaborată și aprobată	În limitele mijloacelor financiare alocate	-----	-----	-----
1.1.3	Elaborarea și aprobarea metodologiei de finanțare a proiectelor	2019	ANCD		Metodologia pentru proiecte elaborată și aprobată	În limitele mijloacelor financiare alocate	-----	-----	-----
1.1.4	Realizarea obiectivelor de	2019	Organizațiile de drept	MECC	Apeluri lansate;	În limitele mijloacelor	În limitele mijloacelor	În limitele mijloacelor	În limitele mijloacelor

	dezvoltare durabilă (ODD) prin proiecte de cercetare		public din domeniile cercetării și inovării; ANCD		Proiecte de cercetare elaborate în dependența de prioritățile din ODD și prezentate la ANCD Propuneri evaluate; Lista proiectelor publicată pe pagina web a ANCD	financiare alocate	financiare alocate	financiare alocate	financiare alocate
1.2	<i>Asigurarea managementului concursului de proiecte din domeniile cercetării și inovării</i>								
1.2.1	Lansarea apelurilor de proiecte de cercetare pentru o perioadă de 3 ani	2019-2022	ANCD		Apeluri lansate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate
1.2.2	Realizarea instruirilor privind managementul proiectelor, inclusiv internaționale de cercetare pentru părțile interesate	2019-2022	ANCD	PNC	Sesiuni de instruire desfășurate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate
1.2.3	Evaluarea propunerilor de proiecte de cercetare	2019-2022	ANCD	AȘM	Propuneri evaluate și selectate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate

1.2.4	Evaluarea proiectelor de cercetare la toate fazele de implementare a acestora (ex-ante, intermediară și ex-post a rezultatelor)	2019-2022	ANCD	MECC	Metodologia de evaluare elaborată și adoptată; Numărul de evaluări a proiectelor realizate; Rapoarte de evaluare plasate pe site-ul ANCD	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate
1.2.5	Întocmirea rapoartelor de implementare a proiectelor de cercetare	2019-2022	Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	ANCD	Rapoarte elaborate; Rezultatele științifice publicate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate
1.2.6	Realizarea proiectelor de cercetare conform necesităților fondatorului	2019-2022	Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	MECC	Numărul de proiecte realizate	3110,0	3110,0	3110,0	3110,0
1.3	<i>Identificarea nișelor de specializare inteligentă a Republicii Moldova pentru promovarea cercetării bazate pe excelență în domenii strategice cu relevanță și impact asupra economiei și societății</i>								
1.3.1	Desfășurarea exercițiului de Descoperire Antreprenorială	2019-2022	MECC; Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării;	MSMPS MADRM MEI ODIMM Societatea civilă; Mediul de	Numărul de seminare în cadrul exercițiului de descoperire antreprenorială organizate;	100,0	2000,0	2000,0	2000,0

				afaceri	Numărul de actori din mediul de afaceri și societate implicați; Nișele de specializare inteligentă identificate; Program / subprogram dedicat nișei identificate; Apeluri de propuneri de proiecte lansate în baza nișelor de specializare inteligentă; Pilotarea unui proiect într-o nișă; Centrul de competență pilot selectat – cota partea de finanțare a statutului.				
1.3.2	Aprobarea direcțiilor strategice ale activității în sfera cercetării și	2019	MECC	AȘM, Organizațiile de drept public din	Direcții strategice identificate și aprobate	În limitele mijloacelor financiare	În limitele mijloacelor financiare	În limitele mijloacelor financiare	În limitele mijloacelor financiare

	inovării pentru anii 2021-2027 în corespundere cu nișele de specializare identificate			domeniile cercetării și inovării; Societatea civilă; Mediul de afaceri;		alocate	alocate	alocate	alocate
1.3.3	Identificarea domeniilor necesare pentru crearea unor noi centre de cercetare	2020-2022	APC	MECC AȘM	Domenii identificate; Centre de cercetare create	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate
1.4	<i>Îmbunătățirea mecanismului de finanțare a proiectelor de C-I prin introducerea finanțării bazate pe performanță</i>								
1.4.1	Elaborarea unei metodologii de evaluare a organizațiilor din sfera științei și inovării	2019	ANACEC	MECC AȘM	Metodologia de evaluare elaborată	În limitele mijloacelor financiare alocate	-----	-----	-----
1.4.2	Evaluarea națională/internațională a școlilor doctorale	2020-2022	ANACEC	MECC	Numărul de școli doctorale evaluate	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe
1.5	<i>Sporirea numărului de proiecte implementate de grupuri de cercetători din institute de cercetare și universități</i>								
1.5.1	Lansarea cercetării colaborative între universități și institute de cercetare	2019-2022	Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și	MECC AȘM	Numărul de proiecte comune; Numărul de studenți	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate

			inovării		doctoranzi /masteranzi remunerați Numărul de publicații; Numărul de patente /brevete; Ponderea proiectelor comune	Surse externe	Surse externe	Surse externe	Surse externe
1.5.2	Organizarea evenimentelor științifice cu participarea universităților și institutelor cercetare	Permanent	Organizațiil e de drept public din domeniile cercetării și inovării	MECC AȘM	Numărul de evenimente organizate; Numărul de cercetători antrenați; Numărul de studenți / masteranzi antrenați	150,0	150,0	150,0	150,0
1.5.3	Sporirea nr organizațiilor de drept public din domeniile de cercetare și inovare deținătoare a logo-ului de "Excelență în cercetare" (EURAXESS)	Permanent	Organizațiil e de drept public din domeniile cercetării și inovării	MECC AȘM	Numărul de logo-uri oferite	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate
1.5.4	Adoptarea Strategiei de resurse umane pentru Cercetători	2020	Organizațiil e de drept public din domeniile	MECC AȘM	Label-ul : excelență in cercetare pentru toate		În limitele mijloacelor financiare alocate		

			cercetării și inovării		organizațiile de drept public de CI; Reglementări cu privire la diverse procedee elaborate				
II. Obiectiv general: Potențialul uman competitiv antrenat în C-I din sectorul public și cel privat									
Nr. crt.	Obiective specifice	Termen de realizare	Responsabili	Parteneri	Indicatori	Estimarea costurilor			
	Acțiuni					2019	2020	2021	2022
2.1	Creșterea ponderii tinerilor în numărul total de cercetători								
2.1.1	Introducerea opțională în programul studiilor doctorale a disciplinei ”Antreprenoriatul inovațional și drepturi de proprietate intelectuală”	2019	Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării, organizatoarele de studii superioare de doctorat		Notele de curs elaborate; Modificări în programul de studiu efectuate	În limitele mijloacelor financiare alocate			
2.1.2	Programul de proiecte pentru tinerii cercetători finanțat de la bugetul de stat	2019-2022	ANCD	MECC MF	Numărul de proiecte pentru tineri finanțate	3000,0	6000,0	7000,0	7000,0
2.1.3	Lansarea programului STEP IN – program de stagii și mentoring în cadrul laboratoarelor de	2019	Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	MECC	Program elaborat și lansat; Numărul de beneficiari ai programului	În limitele mijloacelor financiare alocate	-----	-----	-----

	cercetare pentru elevi și studenți								
2.2	<i>Stimularea mobilității cercetătorilor între mediul public și cel privat</i>								
2.2.1	Elaborarea conceptului de doctorat industrial împreună cu mediul de afaceri	2020	Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	MECC MEI MADRIM	Conceptul doctoratului industrial elaborat	-----	În limitele mijloacelor financiare alocate	-----	-----
2.2.2	Cofinanțarea studiilor de doctorat industrial organizate în comun cu mediul de afaceri	2021	MEI ODIMM IMM-uri	MECC AȘM	Numărul de programe de doctorat comune; Numărul de doctoranzi beneficiari	-----	-----	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate
2.3	<i>Dezvoltarea colaborării cu reprezentanții diasporei științifice</i>								
2.3.1	Cooptarea reprezentanților diasporei științifice în activitățile din domeniile de C-I și în mecanismele de suport	2019-2022	MECC	AȘM	Numărul de activități desfășurate în comun anual; Numărul membrilor diasporei științifice coopțați anual	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate
2.3.2	Relansarea programului de granturi pentru mobilitate de scurtă durată destinate membrilor diasporei științifice	2019-2022	BRD	MECC	Program de granturi relansat; Numărul de granturi acordate; Număr de instituții	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate

					naționale beneficiare				
III.Obiectiv general: Infrastructură corespunzătoare standardelor internaționale și deschisă utilizatorilor din mediul de afaceri									
Nr. crt.	Obiective specifice	Termen de realizare	Responsabili	Parteneri	Indicatori	Estimarea costurilor			
	Acțiuni					2019	2019	2019	2019
3.1	Elaborarea unei viziuni pe termen scurt și mediu de dezvoltare a infrastructurii naționale de cercetare								
3.1.1	Inventarierea infrastructurii naționale de cercetare a organizațiilor de drept public din domeniul de cercetare și inovare	2019	MECC	Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării Parteneri externi	Inventarierea efectuată; Raport elaborat; Regulamente instituționale privind accesul la infrastructura aprobate	1000,0 Surse externe	-----	-----	-----
3.1.2	Asigurarea accesului la infrastructura de cercetare de către organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării.	2020-2021	MECC Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării		Regulament – cadru privind accesul la infrastructura de cercetare elaborat; Regulamente – instituționale privind accesul la infrastructura de cercetare elaborate; Numărul utilizatorilor infrastructurii de cercetare	-----	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate

3.2	<i>Crearea clusterelor în domeniile cercetării, inovării și transferului tehnologic</i>								
3.2.1	Sporirea nr de Clustere în domeniile cercetării, inovării și transferului tehnologic	2019-2020	MECC MEI ODIMM	Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	Numărul de Clustere nou create	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate
3.2.2	Organizarea proiectelor comune în cadrul domeniilor cercetării, inovării și transferului tehnologic	2020-2021	Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării		Numărul de proiecte comune implementate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate
3.3	<i>Conectarea infrastructurii de cercetare din RM la infrastructurile paneuropene</i>								
3.3.1	Continuarea programului de conectare a centrelor și laboratoarelor de cercetare din RM la infrastructurile paneuropene incluse în ESFRI (European Strategy Forum on Research Infrastructures) /FSEIC (Forumul strategic european privind infrastructurile de cercetare)	2019-2022	MECC ANCD	Comunitatea donatorilor	Evaluarea ex post a programului realizată; Apeluri de proiecte în cadrul programului lansate; Numărul de proiecte finanțate	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0
3.3.2	Dezvoltarea colaborării cu consorțiile marilor infrastructuri din	Permanent	ANCD MECC	Organizațiile de drept public din domeniile	Numărul de organizații din sfera C-I cu parteneriate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate

	regiune (ELI NP, DANUBIUS, CERIC-ERIC, etc.)			cercetării și inovării	încheiate cu infrastructuri incluse in ESFRI	Surse externe	Surse externe	Surse externe	Surse externe
IV.Obiectiv general: C-I pentru necesitățile socio-economice									
Nr. crt.	Obiective specifice	Termen de realizare	Responsabili	Parteneri	Indicatori	Estimarea costurilor			
	Acțiuni					2019	2020	2021	2022
4.1	Dezvoltarea instrumentelor pentru transferul cunoștințelor și rezultatelor științifice către potențialii utilizatori								
4.1.1	Lansarea unui program de finanțare a proiectelor colaborative aplicative dintre comunitatea științifică și mediul de afaceri, în baza priorităților de specializare inteligentă	2021	Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării -Mediul de afaceri MECC MF	comunitatea donatorilor partenerii internaționali	Program de finanțare lansat; Numărul de proiecte cofinanțate	-----	-----	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe
4.1.2	Elaborarea cadrului normativ pentru introducerea Voucher-elor inovaționale	2019	ANCD		Cadru normativ aprobat	În limitele mijloacelor financiare alocate	-----	-----	-----
4.1.3	Lansarea concursului Voucher-elor inovaționale	2020	ANCD		Numărul de proiecte depuse; Numărul de proiecte declarate câștigătoare	-----	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	-----	-----
4.1.4	Lansarea unui program-suport pentru inițierea de	2020	MEI ODIM Organizațiile	MECC	Program – suport elaborat;	-----	În limitele mijloacelor financiare		

	către cercetători a start-up-urilor inovatoare și spin-off-urilor		e de drept public din domeniile cercetării și inovării		Numărul de beneficiari; Numărul de start-up-uri și spin-off-uri lansate		alocate Surse externe		
4.2	<i>Fortificarea infrastructurii-suport pentru activitățile de transfer tehnologic și a celor inovatoare</i>								
4.2.1	Elaborarea de metodologii standard în cadrul organizațiilor din sfera științei și inovării privind valorificarea protecției proprietății intelectuale, transferul tehnologic/transferul de cunoștințe și crearea spin-off-urilor	2019	MECC AGEPI	Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	Metodologie elaborată și aprobată; Planuri de acțiuni instituționale elaborate de fiecare instituție, după caz	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe			
4.2.2	Consolidarea capacităților pentru valorificarea drepturilor de proprietate intelectuală în cadrul organizațiilor din sfera C-I	Permanent	MECC AGEPI	Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	Măsuri de consolidare a capacităților elaborate și implementate; Numărul de brevete, certificate de înregistrare a drepturilor de proprietate intelectuală și	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate

					industrială				
4.2.3	Dezvoltarea capacităților persoanelor/oficiilor responsabile de transfer tehnologic din cadrul organizațiilor din sfera C-I	2020-2022	Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării		Numărul sesiunilor de instruire; Numărul activităților de twinning cu instituții similare din străinătate	-----	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe
4.2.4	Stimularea activității parcurilor tehnico-științifice și incubatoarelor de inovare	permanent	MEI	MECC	Măsurile de stimulare elaborate și implementate; Numărul rezidenților înregistrați	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate
4.3	<i>Stimularea activităților de C-I în cadrul sectorului privat</i>								
4.3.1	Diseminarea în rândul IMM-urilor a oportunităților ce rezidă din Programul Cadru al UE Orizont 2020 și viitorului Program Cadru Orizont Europa	permanent	ODIMM, PNC	MECC	Sesiuni de instruire organizate; Numărul de IMM-uri în calitate de aplicați	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate
4.3.2	Susținerea participării în programele europene de antreprenoriat inovativ (Erasmus pentru	2021-2022	MEI ODIMM Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și	MECC	Numărul de entități din RM participante la programele respective	-----	----- -	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe

	tinerii antreprenori, comunitățile de cunoaștere și inovare (KICs) ale Institutului European de Tehnologie etc).		inovării						
4.4	<i>Consolidarea percepției publice privind rolul C-I în atenuarea provocărilor societale și generare de prosperitate</i>								
4.4.1	Organizarea programelor de găzduire a elevilor, studenților și cadrelor didactice cu ocazia zilelor ușilor deschise și sărbătorilor tematice (Ziua Mondială a Științei, Ziua internațională a femeilor în știință, Noaptea cercetătorilor, etc.);	Permanent	Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	MECC	Numărul de evenimente organizate; Numărul de participanți	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe
4.4.2	Amplificarea interacțiunii cu mijloacele mass media și principalii formatori de opinie din mediul on-line	Permanent	MECC	Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	Numărul aparițiilor și publicațiilor în mass media	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate
4.4.3	Mentținerea dialogului cu reprezentanții societății civile	Permanent	MECC	Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	Numărul de consultări/evenimente; Numărul de participanți	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate

V. Obiectiv general: Politică coerentă de cooperare europeană și internațională									
Nr. crt.	Obiective specifice	Termen de realizare	Responsabili	Parteneri	Indicatori	Estimarea costurilor			
	Acțiuni					2019	2019	2019	2019
5.1	Valorificarea plenară a oportunităților ce rezidă din statutul de țară asociată la Orizont 2020								
5.1.1	Evaluarea permanentă a rezultatelor participării la apelurile Orizont 2020 și publicarea acestor date pe pagina web	permanent	MECC ANCD		Evaluare realizată; Date publicate pe site-ul MECC	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate
5.1.2	Participarea activă la ședințele comitetelor de program și organelor consultative ale Spațiului European de Cercetare	permanent	MECC ANCD		Numărul de participări înregistrate	500,0	500,0	500,0	500,0
5.1.3	Consolidarea capacităților rețelei Naționale a Punctelor Naționale de Contact	permanent	MECC ANCD PNC		Număr de instruiți internaționale la care participă NCP-urile	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe
5.1.4	Organizarea campaniilor de diseminare privind apelurile de proiecte deschise și oferirea asistentei în procesul de aplicare	Permanent	PNC Reprezentanți Oficiali Experți Naționali ANCD MECC		Zile de informare organizate; Consultații individuale oferite	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate
5.1.5	Implementarea programelor suport	2019-2022	ANCD	Cofinanțarea Rambursare	Programe suport lansate;	În limitele mijloacelor	În limitele mijloacelor	În limitele mijloacelor	În limitele mijloacelor

	(BONUS European, mobilitate) în vederea stimulării participării la programele cadru ale UE				Numărul de granturi oferite	financiare alocate Surse externe	financiare alocate Surse externe	financiare alocate Surse externe	financiare alocate Surse externe
5.1.6	Promovarea vizibilității rețelelor europene de cercetare și inovare și a beneficiilor acestora (prin cartografiere, evenimente, difuzarea informațiilor etc.) cu implicarea utilizatorilor finali	permanent	MECC ANCD	Partenerii internaționali	Zile de informare organizate	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe
5.1.7	Obținerea calității de stat membru în cadrul COST	2019-2022	MECC		Acord de asociere încheiat; Calitatea de membru obținută; Cotizațiile de membru achitate anual	100,0	100,0	100,0	100,0
5.1.8	Obținerea calității de stat membru în cadrul EUREKA	2020-2022	MECC		Acord de asociere încheiat; Calitatea de membru obținută; Cotizațiile de	70,0	70,0	70,0	70,0

					membru achitate anual				
5.1.9	Organizarea de către membrii rețelei Punctelor Naționale de Contact a zilelor de informare pe subiecte ce țin de obținerea și administrarea granturilor europene, inclusiv cu implicarea PNC din țările membre UE și alte state asociate	permanent	MECC		Zile de informare organizate; Formatori străini implicați	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe
5.2	<i>Sporirea complementarității dintre programele naționale și programele cadru ale UE</i>								
5.2.1	Creșterea participării la Inițiativele de Programare Comună (JPIs), în special în domeniile care corespund priorităților naționale de specializare inteligentă	2021-2022	MECC ANCD Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	Partenerii internaționali	Numărul inițiativelor de programare comună la care participă entități din RM	-----	-----	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe
5.2.2	Armonizarea normelor de finanțare națională la standardele UE pentru a facilita participarea	2019	MECC	MF	Propuneri pentru modificarea/completarea cadrului normativ	În limitele mijloacelor financiare - alocate	-----	-----	-----

	cercetătorilor naționali la rețelele europene				elaborate				
5.3	<i>Pregătirea procesului de asociere la programul comunitar Orizont Europa</i>								
5.3.1	Armonizarea procedurilor naționale financiar-administrative la cele internaționale	2019	MECC	MF	Cadru normativ modificat	În limitele mijloacelor financiare alocate	-----	-----	-----
5.3.2	Evaluarea ex post a participării entităților din RM în cadrul programului Orizont 2020	2021	MECC ANCD APC		Tender lansat pentru evaluare; Evaluarea ex-post realizată		-----	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	-----
5.3.3	Elaborarea planului de acțiuni privind diseminarea apelurilor programului Orizont Europa	2020	ANCD MECC PNC		Planul național elaborat		În limitele mijloacelor financiare alocate		
5.3.4	Restabilirea activității Oficiului RM pentru Știință și Tehnologie pe lângă UE (MOST)	2019	MECC		Oficiul MOST funcțional	1000,0			
5.4	<i>Dezvoltarea colaborării tehnico-științifice bi- și multilaterale în domenii de interes reciproc</i>								
5.4.1	Lansarea programelor bilaterale de granturi	permanent	ANCD		Programe bilaterale de granturi lansate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate	În limitele mijloacelor financiare alocate
5.4.2	Colaborarea în cadrul formatului oferit de Strategia UE pentru regiunea	permanent	ANCD Organizații e de drept public din		Numărul de participări în proiecte INTERREG	2000,0	2000,0	2000,0	2000,0

	Dunării		domeniile cercetării și inovării		DANUBE înregistrate; Număr de inițiative sub egida Strategiei Dunărene (EUSDR) la care participă organizațiile din sfera științei și inovării; Gradul de realizare a țintelor fixate de Aria Prioritară 7 a EUSDR				
5.4.3	Obținerea calității de stat membru la IGGEB	2019	MSMPS MADRID MECC		Acord de asociere încheiat; Calitatea de membru obținută; Cotizațiile de membru achitate anual	102,0	102,0	102,0	102,0
5.4.4	Dezvoltarea parteneriatelor tehnico-științifice bilaterale	permanent	ANCD MECC		Numărul de parteneriate dezvoltate	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe	În limitele mijloacelor financiare alocate Surse externe

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2019-2022 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Programul național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2019-2022 (în continuare – PNCI 2019-2022) și Planul de acțiuni privind implementarea acestuia, reprezintă documentul de referință în baza căruia Ministerul Educației, Culturii și Cercetării asigură elaborarea politicii naționale în domeniile cercetării și inovării.

PNCI 2019-2022 susține rolul strategic și poziția prioritară a domeniului ca motor al dezvoltării socioeconomice și al creșterii competitivității țării și urmărește conectarea la noile priorități ale științei din Uniunea Europeană, reflectate în principalul instrument de implementare – programul Horizon 2020 (Republica Moldova a semnat Acordul de Asociere la Programul - Cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii Europene H2020 la data de 01 iulie 2014). Totodată, PNCI asigură coerența cu principalele documente de politici relevante.

PNCI 2019-2022 va fi pus în practică, în principal prin intermediul Planului de acțiuni privind implementarea acestuia, finanțat atât din mijloace bugetare cât și din alte fonduri.

Programul național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2019-2022 și Planul de acțiuni privind implementarea acestuia este rezultatul unui amplu proces consultativ structurat, desfășurat pe parcursul anului 2018, este esența unui dialog avînd ca temă rolul cercetării și inovării în societate. PNCI 2019-2022 și Planul de acțiuni privind implementarea acestuia, valorifică rezultatele unui exercițiu amplu, unic pînă acum în Republica Moldova, de comunicare și negociere între principalii actori interesați din domeniile cercetării și inovării. Inițial a fost consultat mediul academic relevant, urmat de întruniri cu reprezentanții organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării.

Pînă la elaborarea PNCI 2019-2022 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia, a fost realizată și o amplă analiză externă a stării sistemului de cercetare și inovare din Republica Moldova. Astfel, un grup de 7 experți europeni, desemnați de Uniunea Europeană, au realizat evaluarea (*Peer Review*) sistemului de cercetare și inovare, concluziile cărora s-au materializat în 24 de recomandări și 7 mesaje politice. Totodată, elaborarea PNCI 2019-2022 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia, a fost supusă expertizei *TAIEX*, care a avut loc la Chișinău, în perioada 10-14 septembrie 2018, cu participarea a doi experți desemnați de către Comisia Europeană.

Prin lansarea Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2019-2022 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia, Republica Moldova își prezintă angajamentul de a constitui o societate bazată pe cunoaștere, deschisă valorilor și competiției internaționale, care să asigure o dezvoltare armonioasă din punct de vedere economic și social.

Obiectul prezentei Hotărîri de Guvern îl constituie aprobarea Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2019-2022 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia, principalul document de politici prin care Guvernul stabilește prioritățile și obiectivele de dezvoltare în domeniile cercetării și inovării pentru o durată de 4 ani și asigură sincronizarea cu programul strategic de dezvoltare a țării, cu strategiile sectoriale și programele-cadru de cercetare ale Uniunii Europene.

Proiectul Hotărîrii de Guvern, este elaborat întru realizarea prevederilor art. 27, art. 47, art. 57, art. 60 lit.a) din **Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova**, nr. 259/2004 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.364-370, art.624), a prevederilor art. 140 lit.a) din **Codul Educației al Republicii Moldova**, nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324, art. 634). Totodată, documentul propus este în concordanță cu **Hotărîrea de Guvern cu privire la aprobarea Planului Național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova-Uniunea Europeană în perioada 2017-2019**, nr.1472/2016

(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.103-108, art.271), Capitolul XI din **Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova 2016-2018** și a **Hotărârea Guvernului nr.890/2016 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2016-2018** (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.217-229, art.966), **Hotărârea Guvernului nr. 952/2013** cu privire la aprobarea **Strategiei inovatoare a Republicii Moldova pentru perioada 2013-2020 „Inovații pentru competitivitate”** (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.284-289, art.966) precum și cu **Recomandările Exercițiului de evaluare a sistemului de cercetare și inovare din Republica Moldova – Peer Review**, realizat prin Facilitarea de Susținere de Politici Horizon 2020 etc.

Finalitățile urmărite prin adoptarea actului respectiv constau în consolidarea rolului Statului în domeniile cercetării și inovării, sporirea eficienței sistemului național de cercetare-inovare și asigurarea condițiilor optime pentru generarea de noi cunoștințe obținute în baza cercetărilor aplicative și fundamentale și aplicarea acestora în vederea sporirii competitivității economiei naționale și a nivelului general de bunăstare, recunoașterea cercetării și inovării drept surse de prosperitate, generând cunoștințele necesare pentru formarea unui capital uman de o calificare înaltă, oferind soluții la problemele cu care se confruntă societatea și bucurându-se de recunoaștere internațională.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect de Hotărâre, nu contravine legislației Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Deși cercetarea și inovarea formează obiect de reglementare a mai multor acte normative, în speță cele indicate în capitolul 2 din prezenta Notă informativă, totuși, reglementările respective au un caracter general, iar pe alocuri sunt confuze și contradictorii, ceea ce determină imposibilitatea oferirii unor soluții concrete problemelor din domeniile respective.

Principala prevedere a proiectului Hotărârii de Guvern privind aprobarea Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2019-2022 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia, constă în **unificarea într-un singur document de politici** a tuturor aspectelor ce țin de domeniile cercetării și inovării din Republica Moldova, precum și reafirmarea rolul statului în domeniile respective, de a crea condiții și a stimula pe de o parte crearea prin cunoaștere, iar pe de altă parte aplicarea cunoașterii în interesul societății, prin inovare. **Noutatea** care se propune în acest document de politici, în vederea asigurării unui proces eficient de finanțare, constă în determinarea unor direcții de finanțare care corespund domeniilor prioritare din domeniile cercetării și inovării.

Printre principalele reglementări aduse prin respectivul proiect, se enumeră: îmbunătățirea guvernanței și sporirea eficienței sistemului de cercetare și inovare; antrenarea potențialului uman competitiv în cercetarea și inovarea din sectorul public și cel privat; infrastructură de cercetare corespunzătoare standardelor internaționale și deschisă utilizatorilor din mediul de afaceri; cercetarea și inovarea pentru sporirea competitivității economice; accesul deschis la sistemul de cercetare și inovare pentru societate; politică coerentă de cooperare europeană și internațională în domeniile cercetării și inovării.

5. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2019-2022 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia, se va încadra în limita bugetului planificat în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu pentru perioada 2019-2021 pentru domeniile cercetării și inovării și a Legii anuale bugetare.

În același timp, au fost identificate acțiuni care ar putea fi propuse spre finanțare partenerilor de dezvoltare/organizațiilor donatoare din domeniu. Totodată, pentru unele acțiuni au fost evaluate costurile estimative, astfel ca acestea (costurile) să poată fi planificate pentru viitor din bugetul de stat, dar și din surse externe și proiecte de cercetare.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul se încorporează perfect în sistemul actelor normative și va necesita abrogarea unor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art.32 din legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, se prezintă spre examinare proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2019-2022 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia.

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul Hotărârii Guvernului este plasat pe pagina web oficială a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării www.mecc.gov.md, compartimentul Transparența decizională, precum și pe pagina web www.particip.gov.md.

Proiectul urmează a fi avizat de către Ministerul Economiei și Infrastructurii, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Finanțelor, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Centrul de Implementare a Reformelor, Cancelariei de Stat, Academia de Științe a Moldovei, Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, Consiliul Directorilor Institutelor de cercetare, Consiliul Rectorilor din Moldova, Camera de Comerț și Industrie, Organizația de Dezvoltare a Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, Biroul Relații cu Diaspora.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de act normativ este exceptat de la expertiza anticorupție, în sensul art. 28 alin. (2) lit. a) din Legea integrității, nr.82/2017.

nr.04/2-07/3523 din 12.10.2018

Cancelaria de Stat

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării remite pentru a fi prezentată în ședința Secretarilor generali de stat *Cererea privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectelor de acte care urmează a fi anunțate în cadrul ședinței Secretarilor generali de stat.*

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Tipul și denumirea proiectului	Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2019-2022 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării
3.	Justificarea depunerii cererii <i>(indicația corespunzătoare sau remarcă precum că proiectul este elaborat din inițiativa autorului)</i>	Proiectul Hotărârii de Guvern, este elaborat întru realizarea prevederilor art. 27, art. 47, art. 57, art. 60 lit.a) din Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova, nr. 259/2004 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.364-370, art.624) și a prevederilor art. 140 lit.a) din Codul Educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324, art. 634) și se referă la elaborarea unui document de politici unic pe țară pentru cercetare și inovare. Documentul este elaborat în contextul reformei domeniului relevant și are drept scop sporirea eficienței sistemului național de cercetare și inovare.
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Ministerul Economiei și Infrastructurii Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale Ministerul Finanțelor Ministerul Justiției Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene Centrul de Implementare a Reformelor Cancelaria de Stat Academia de Științe a Moldovei Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare Consiliul Directorilor Institutelor de cercetare

		Consiliul Rectorilor din Moldova Camera de Comerț și Industrie Organizația de Dezvoltare a Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală Biroul Relații cu Diaspora
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare
6.	Numele, prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile de promovarea proiectului	Gheorghe Guțu, consultant principal, Direcția politici în domeniul cercetării și inovării, tel. 022-212-701, e-mail: gheorghe.gutu@mecc.gov.md
7.	Anexe (<i>proiectul actului care se solicită a fi înregistrat, nota informativă cu documentele de însoțire</i>)	1. Proiectul hotărârii 2. Anexa nr.1 la proiectul hotărârii 3. Anexa nr.2 la proiectul hotărârii 4. Nota informativă
8.	Data și ora depunerii cererii	
9.	Semnătura	

Ministru

Monica BABUC